

ГЕРОЇЧНІ БИТВИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ключові слова: українські битви, захист свободи, війна.

Keywords: ukrainian freedom, battles against enemies, war.

Особливість українського менталітету полягає в тому, що ми завжди були гостинними та миролюбними людьми. З давніх-давен українці любили засіювати свої землі насінням, щоб восени зібрати стиглий урожай плодів та прогодувати сім'ї взимку. Їхнім основним ремеслом було землеробство, що полягало у вирощуванні різних культур на власних полях та городах. Через те, що нашим пращурам ніколи не потрібно було завойовувати чужі території для хорошого життя, вони повинні були постійно захищатися від нападів загарбників. Як не дивно, але і сьогодні ця місія не покинула нас. «До чого ти ведеш?» – запитаєте ви. А саме до того, що історично та психологічно українці не є агресивними, якщо звісно не йдеться про свободу та волю. Із вивчення історії України ми бачимо, як нас постійно намагались підкорити та понівечити наші життя. Ми ж ніколи нікого не чіпали, цінували і боролись за своє, цього було нам вдосталь.

Після розпаду Київської Русі багато ворогів простягнули криваві та жорстокі руки на наші території: і тамплієри, і татари, і османи, і московити, і монголи. Звісно, не завжди вдавалося тодішнім правителям запобігти цим навалам, але здебільшого українці здобували перемогу та зупиняли кровопролиття на деякий час. Найвизначнішими битвами є саме період козацьких морських походів та національно-визвольна війна Богдана Хмельницького. Одразу спадає на думку Хотинська війна 1620–1621 рр., у якій брали участь турки та поляки з допомогою запорозького війська на чолі з Петром Конашевичем-Сагайдачним. Османська імперія у той час славилась своєю незламністю та величчю, перемогти їх було доволі непросто, але козаки зуміли протистояти численним турецьким військам, які вели жорстокі бої. Під час цієї війни Османська імперія навіть вперше випустила на поле бою чотири бойові слони, щоб психологічно натиснути на противників. Однак це не дало їм перемоги над козаками. Гетьман Петро Сагайдачний був умілим стратегом та любив раптово нападати, щоб деморалізувати ціле військо і добитись позиційної переваги. Також він застосовував нічні вилазки до ворожих таборів, які давали хороші результати. Отак і перемогли козаки османів, зупинивши їхнє вторгнення у Західну Європу. Хотинська битва зламала турецьку непереможність, а запорожці здобули славу й авторитет.

Цікавою була і битва під Корсунем 1648 р., коли завдяки шпигунам і дезінформаторам Б. Хмельницькому вдалося переконати польського полководця у тому, що козацьке військо удвічі більше, що і спричинило відступ поляків під прикриттям возів. Проте і це гетьман встиг передбачити і вже знав маршрут Потоцького. Козацький полк Максима Кривоноса повинен був організувати пастку війську Речі Посполитої, перекопавши шлях ровами і затопивши ворогів. Із обох боків їх обстрілювали, а потім оточили у засідці. За кілька годин перемогли козаки, взявши у полон самого Потоцького та інших поляків. Після битви Річ Поспо-

лита була розгромлена та повністю виснажена, а національно-визвольний рух охопив всю Україну, показавши цим, що українці не прогинатимуться ні під кого.

Сумною і скорботною сторінкою в історії українського народу є період Руїни, коли Україну фактично розривали на шматки і турки, і поляки, і москалі, а всередині держави тривала громадянська війна за гетьманську булаву. Війна 1672 р., у якій брали участь козаки на чолі з П. Дорошенком і турками проти поляків, була успішною для гетьмана, який так хотів об'єднати два береги Дніпра. Внаслідок цього бою було укладено Бучацький договір, згідно з яким під владу Туреччини (козаки були під протекторатом османів) переходило Подільське воеводство, а влада Дорошенка поширювалася на Південну Київщину та Брацлавщину. На жаль, це тривало недовго. Турки грабували українські міста, сам гетьман розчарувався у їхній політиці і зрікся булави.

Що ж, варто розглянути і битви проти наших сьогодшніх ворогів. Розповіді про січових стрільців вразили мене ще у дитинстві, коли дідусь захоплено розказував про їхню хоробрість і сміливість. Бій на горі Маківка 1915 року українських січових стрільців на боці Австро-Угорщини проти російської армії став вирішальним під час Першої світової війни. Запеклі бої тривали з 28 квітня до 4 травня, внаслідок цього зрівнявся план російського командування швидко заволодіти цією точкою. Історики вважають, що це було справжнім «бойовим хрещенням» усусів.

Повертаючись у XXI ст., хочу зазначити, що бить було набагато більше, і щоб виписати їх і детально описати, не вистачить часу. Наша історія справді багата на перемоги (поразки були, але їх, на щастя, небагато), українців не можна було спинити на шляху до незалежності, а утихомирення лише викликало бунт і супротив. Я пишаюсь героїчним минулим свого народу, саме тому я так і полюбила цей шкільний предмет. Впевнена, що зовсім скоро нас чекає ще одна довгоочікувана перемога, яка знову доведе усьому світові, що той, хто посягне на наші права, свободи та території, буде справедливо покараний.

Останньою битвою, яку я хочу згадати, є оборона Донецького аеропорту, яка тривала 242 дні з 26 травня 2014 р. Усе почалося з того, що група проросійських сепаратистів зайняла певну частину будівель аеропорту. Вони вимагали від українських військових скласти зброю та здатися. Зі свого боку, український уряд висунув ультиматум про звільнення споруди сепаратистами. Це призвело до початку бою, адже жодні вимоги обох сторін не були виконані. Сам аеропорт за умови захоплення рашистами був би хорошим плацдармом для подальшого наступу, тому і українські військові захищали його до останнього. Після багатьох штурмів це місце стало символічним для України, як свідчення героїзму та незламності наших бійців. Українські військові ні за що не хотіли відступати, але їхні позиції були цілком зруйновані і постійно обстрілювалися. Люди витримали, не витримав бетон. 20 бійців з боями вийшли з території аеропорту, 16 солдатів отримали поранення і були взяті у полон.

Джерела та література

1. Бій за гору Маківку. *Яворів Інфо*. <https://yavoriv-info.com.ua/novini/novini-lvivshhini/bij-za-goru-makivka>
2. Сас П. Полководець Петро Сагайдачний. Київ: Кліо, 2021. 272 с.
3. Чухліб Т. Козацька Україна на міжнародній арені. Київ: Арій, 2023. 352 с.